

DE BIBLIOTHEEK **VERBINDT**

**STRATEGISCH BELEIDSPLAN
2021 - 2024**

• • • • • • • INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	2	4 RANDVOORWAARDEN	18
1 WIE ZIJN WE? ONZE MISSIE, VISIE EN KERNWAARDEN	4	Medewerkers	19
Onze missie	5	Huisvesting	20
Onze visie	7	Financiën	21
Onze kernwaarden	7	Governance	21
		Verantwoording	21
2 WAAR STAAN WE NU?	8	Communicatie	21
Terugblik beleidsperiode 2016-2020	9	5 TOT SLOT	22
Welke doelen hebben we gerealiseerd?	9	DE BIBLIOTHEEK VERBINDT	23
Ontwikkelingen in 2020	11		
3 STRATEGISCHE KEUZES	12		
Vier focuspunten (het wat)	13		
Focus 1 Het voorkomen van laaggeletterdheid	13		
Focus 2 Het bevorderen van digitale inclusie	14		
Focus 3 Een leven lang ontwikkelen	15		
Focus 4 Een robuuste bibliotheekorganisatie	16		
Gekozen strategieën (het hoe)	16		

VOORWOORD

Met dit meerjarenbeleidsplan maken we u deelgenoot van onze visie, strategie en plannen voor de toekomst. Het meerjarenbeleidsplan is ons kompas voor de komende vier jaar. Het geeft richting aan onze ambities en aan ons handelen; wat we gaan doen en waarom. In 2019 en 2020 heeft het project *'De Bibliotheek toekomstproof'* ertoe geleid dat we nu goed weten wat onze gemeenten Aalten en Oude IJsselstreek, onze samenwerkingspartners en onze bezoekers en leden van ons verwachten én hoe onze medewerkers naar de toekomst van de Bibliotheek kijken.

De in gang gezette transformatie naar een educatieve maatschappelijke Bibliotheek zien we als een noodzakelijke en ook zeer gewenste positieve ontwikkeling. Onze nieuwe inzichten hebben wij (medewerkers en Raad van Toezicht) samen gebracht in onze ambities en visie.

We hebben in 2020, het jaar van de Covid-19 pandemie, laten zien dat we leergierig zijn, dat we ons graag verder willen ontwikkelen, dat we flexibel kunnen inspelen op actuele situaties, dat we de bezoekers centraal stellen en hen de beste service willen en kunnen bieden: Ervaringen waar we trots op zijn! We zijn er klaar voor om verder te bouwen aan onze ambities, aan onze droom, aan onze nieuwe identiteit.

Aalten, mei 2021

1

**WIE ZIJN WIJ?
ONZE MISSIE, VISIE EN KERNWAARDEN**

ONZE MISSIE

De missie is het bestaansrecht van de organisatie. Het gaat over wat de Bibliotheek Achterhoekse Poort, verder genoemd 'de Bibliotheek', wil en kan betekenen voor haar omgeving. Om vanuit een krachtige basis te beginnen zijn we in gesprek gegaan met onze opdrachtgevers, samenwerkings-partners, medewerkers en leden. Het resultaat hiervan is onze missie:

De Bibliotheek Achterhoekse Poort ondersteunt deskundig ieders ontwikkeling! We nodigen iedereen van harte uit om:

- **te ontmoeten**
- **te delen**
- **te leren**
- **te lezen**

In de praktijk doen we dit door een fundamentele bijdrage te leveren aan en mogelijk maken van ontmoeten, delen, leren en lezen. Om dit te realiseren bieden we een veilige, laagdrempelige en gastvrije plek, zowel fysiek als online. Bij het delen gaat het om het delen van kennis en ervaringen, zowel offline als online. Dit kan plaatsvinden in groepen onderling, zoals bijvoorbeeld in kennisgroepen of middels een thema-avond over lifestyle of een informatieavond over een cultureel of politiek onderwerp.

Ook nodigen we de lokale gemeenschap uit om haar ervaringen en ideeën met de Bibliotheek te delen, zodat we onze maatschappelijke rol en het naoberschap verder kunnen vormgeven. Onze medewerkers zijn hierbij de deskundige ondersteuners, zij moedigen mensen aan om zelf te ontmoeten, delen, leren en lezen en zo meer zelfredzaam te worden. We helpen hen op weg als dat nodig is en als zij dat willen. Uiteraard is onze missie ook gefundeerd op de 5 wettelijke functies, vastgelegd in de [Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen](#) (Wsob):

De Bibliotheek:

1. Als warenhuis (offline en online) van kennis en informatie

Met haar collectie als basis, biedt de Bibliotheek mogelijkheden tot uitlenen en raadplegen van informatie en bemiddeling (persoonlijk en digitaal) tussen aanbieders en vragers van informatie. Hierbij kunnen overheidsinformatie (van, maar ook over de overheid) en organisaties op het gebied van bijvoorbeeld jeugd, opvoeding, zorg en gezondheid worden betrokken.

2. Als centrum voor ontwikkeling en educatie

De Bibliotheek stimuleert iedereen in het opdoen van informatievaardigheden en biedt cursussen aan om digitaal vaardig te worden. De Bibliotheek werkt samen met het onderwijs o.a. in de vorm van de Bibliotheek op School. In de Bibliotheek zijn studieplekken en werkplekken.

3. Als inspiratiebron van lezen en literatuur

De Bibliotheek biedt voor jeugd en jongeren van 0 tot 18 jaar een doorlopende leeslijn en een daarop aansluitende collectie. De collectie voor volwassenen sluit aan op het leesgedrag en leesbehoefte van de lokale bevolking (gedifferentieerd naar doelgroepen en behoeften) en biedt ook toegang tot de totale collectie van de Nederlandse bibliotheken. Literaire lezingen en voordrachten behoren tot de standaardactiviteiten op het gebied van leesbevordering.

4. Als podium voor ontmoeting en debat

De Bibliotheek is een ontmoetingsplaats waar groepen in de samenleving elkaar kunnen ontmoeten. Zij biedt ruimte als vrijplaats voor lokale initiatieven, voor debat over maatschappelijke thema's, voor voorlichting over diverse onderwerpen en voor discussie over onderwerpen van lokaal, regionaal, landelijk of mondiaal belang. Hier worden informatie, ervaringen, kennis en meningen gedeeld.

5. Als encyclopedie van kunst en cultuur

De Bibliotheek faciliteert professionele- en amateurkunst door lezingen, specifieke collecties bij kunstuitingen en door het bieden van gerichte dienstverlening. De Bibliotheek sluit ook aan op de lokale en provinciale culturele tradities.

ONZE VISIE

We hebben helder voor ogen wat ons bestaansrecht is en waarin we van betekenis willen zijn voor onze inwoners. Uiteraard is het dan ook belangrijk om richting te geven aan hoe je dat wilt bereiken. Waar dromen wij van? Wanneer zijn we succesvol? Daarvoor hebben wij de volgende zeven ambities benoemd:

- wij bieden iedereen een inspirerende plek om te werken, verblijven, ontmoeten, delen, leren en lezen,
- wij staan midden in onze gemeenschap en werken samen met (lokale) partners,
- wij stimuleren leesplezier en bepleiten het belang van digitaal vaardig zijn,
- wij bieden toegang tot kunst en cultuur,
- iedereen geletterd,
- iedereen voelt zich thuis in de Bibliotheek,
- iedereen weet waar de Bibliotheek voor staat.

ONZE KERNWAARDEN

Deze missie en visie willen we invullen vanuit onze kernwaarden:

NAOBERSCHAP

Vanuit onze maatschappelijke opdracht werken wij samen met en voor inwoners en partners.

DESKUNDIG

Wij zetten onze expertise en betrokkenheid in voor de groei van individu en gemeenschap.

TOEGANKELIJK

Iedereen is welkom. Wij zijn zowel fysiek als digitaal gastvrij, zichtbaar en bereikbaar.

INSPIREREND

Wij bieden een brede blik en prikkelen onze inwoners en partners tot (persoonlijke) groei.

2 WAAR STAAN WE NU?

TERUGBLIK BELEIDSPERIODE 2016-2020

In de periode 2016-2020 is de Bibliotheek getransformeerd van een klassieke bibliotheek (primair gericht op de uitleenfunctie) naar een ondernemende, maatschappelijke en educatieve Bibliotheek. We zijn ons meer gaan richten op participatie en het vergroten van de zelfredzaamheid van de inwoners. Hiermee is een start gemaakt naar de transformatie van de Bibliotheek richting het sociaal domein. Het uitgangspunt is nu: "Iedereen doet mee". In hoofdstuk Welke doelen hebben we gerealiseerd? blikken we op de beleidsperiode terug aan de hand van drie doelen, die we hebben geformuleerd in 2016.

WELKE DOELEN HEBBEN WE GEREALISEERD?

Wij zijn een ondernemende Bibliotheek: er is sprake van ondernemend en marktgericht gedrag bij alle medewerkers en iedereen die daaraan mee wil doen.

Een mooi voorbeeld hier is het proces om tot een nieuwe missie en visie te komen. Ondernemerschap en marktgericht gedrag start met verkenningen en het nadenken over onze toegevoegde waarde in de maatschappij. We hebben in het project 'de Bibliotheek toekomstproof' verkend hoe onze leden, bezoekers, samenwerkingspartners, medewerkers en onze financiers tegen de toekomst van de Bibliotheek aankijken. Zo was in de bijeenkomst met samenwerkingspartners en gemeenten bij de stelling 'de Bibliotheek is meer van de collectie dan de connectie' het verrassende antwoord dat het om de connectie gaat. De snel veranderende omstandigheden in 2020 hebben geleid tot een andere interne dynamiek en een bredere blik naar buiten. Zo is er een ander contact ontstaan met onze opdrachtgevers, zoeken we bewust de samenwerking met anderen en wordt nadrukkelijker het contact met onze leden en inwoners gezocht. De medewerkers hebben diverse scholingstrajecten doorlopen en worden nauw betrokken bij de vervolgstappen.

Wij zijn een maatschappelijke Bibliotheek: de Bibliotheek en haar medewerkers bieden oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken zodat burgers mee kunnen blijven doen in de samenleving. De medewerkers helpen burgers actief te zijn en weten de weg in de regio.

De overgang naar een maatschappelijke educatieve Bibliotheek is succesvol in gang gezet. Zo liggen er goede contacten met het (primaire) onderwijs, zijn er succesvolle samenwerkingen opgestart met maatschappelijke partners en ligt de focus al lang niet meer alleen op de uitleenfunctie. Er is een brug geslagen naar het sociaal domein:

- a. We bieden nu zowel offline als online cursussen om digitaal vaardiger te worden (zelfredzaamheid en participatie bevorderen). Met name de cursussen Digisterker en Klik & Tik worden goed bezocht.
- b. We besteden gericht aandacht aan het terugdringen van laaggeletterdheid, zowel bij volwassenen als bij kinderen, door te werken met de methodieken van de gezinsgerichte aanpak. Voorbeelden hiervan zijn Boekstart, de Bieb op School (dBoS) en VoorleesExpress.

-
-
- *Financieel: Er staat een gezonde financiële Bibliotheek die*
- *toekomstbestendig is en minimaal tien jaar bestaansrecht*
- *heeft en medewerkers een goede basis voor een dienstverband*
- *kan bieden.*
-

Tegelijkertijd zijn we ons er van bewust dat we hier nog stappen hebben te zetten. De coronacrisis heeft ons in 2020 geleerd dat het ons lukt om flexibel om te gaan met grote veranderingen en onze service op andere wijze in te richten en aan te bieden aan onze leden en inwoners. Het Prezi jaarverslag 2019 geeft een goed beeld van onze activiteiten en huidige samenwerkingspartners.

Anno 2020 ziet de toekomst voor de Bibliotheek er goed uit. De bezuinigingen zijn gestopt en er is ruimte om verder door te ontwikkelen richting een maatschappelijke educatieve Bibliotheek.

Deze ruimte bestaat uit ervaren draagvlak bij de financierende gemeenten, samenwerkingspartners, leden en medewerkers. Vanuit financieel oogpunt vrezen we niet voor de komende vijf jaar. Tien jaar vooruitzien is erg ver maar een gezond fundament is gelegd.

CONCLUSIE

De afgelopen jaren is er een belangrijk fundament gelegd voor de toekomst. We zien dat de rol van maatschappelijke educatieve Bibliotheek ons goed past en dat er nog veel kansen liggen om de inwoners verder te ondersteunen in hun ontwikkeling. Hier bouwen we op voort.

ONTWIKKELINGEN IN 2020

De volgende drie ontwikkelingen hebben impact op de toekomst van de Bibliotheek.

A. IEDEREEN ONLINE

De huidige Covid-19 pandemie creëert nieuwe energie en inzichten. De impact van de pandemie lijkt groot te zijn en zal tot behoorlijke veranderingen leiden. Het zijn ook onzekere tijden en hoe een en ander gaat uitkristalliseren is nu nog niet te overzien. De eerste golf Covid-19 heeft gezorgd voor een snelle doorontwikkeling van onze online dienstverlening. Dit zien we bijvoorbeeld aan de forse stijging van e-book lezers en deelnemers aan online cursussen. Deze ontwikkeling vraagt de komende jaren om een verdere verfijning. Het is duidelijk dat de balans en samenhang tussen online en fysieke dienstverlening aan het verschuiven is. Van de Bibliotheek vraagt dit een groot adaptief en innovatief vermogen. Dat we flexibel zijn hebben we laten zien door snel nieuwe vormen van service en diensten aan te bieden en actief in verbinding te blijven met onze leden en de samenleving.

BELEID VAN DE RIJKSOVERHEID

B. MEER MAATSCHAPPELIJKE IMPACT EN ROBUUSTE BIBLIOTHEKEN

Het landelijk Bibliotheekconvenant 2020-2023 is getekend in oktober 2020 door de volgende partijen: VNG, VOB, KB, Ministerie van OC&W, SPN en IPO¹. In dit convenant zijn afspraken gemaakt over de bijdrage van de bibliotheek- voorzieningen in Nederland aan maatschappelijke opgaven en biedt hiermee een belangrijke focus indachtig de doelen van de Wsob². Dit landelijke convenant biedt een brede basis voor de doorontwikkeling van alle openbare bibliotheken in Nederland. Uiteraard functioneren die bibliotheken niet allemaal in dezelfde context en beschikken zij niet allemaal over dezelfde middelen. Het is dan ook aan de lokale bibliotheken om dit beleid te vertalen naar de specifieke omgeving en de behoefte van de gemeenten en inwoners waarin zij actief zijn. Daarbij spelen voor de Bibliotheek onze kernwaarden en vooral het “nao- berschap” een belangrijke rol. Buurt maken dus en van daaruit helpen en geholpen worden en samenwerken waar het kan.

C. DIGITALE INCLUSIE, IEDEREEN KAN DIGITAAL MEEDOEN

Digitale inclusie is een belangrijk landelijk beleidsdoel. De bibliotheken zijn gevraagd om in 2020 en 2021 Informatiepunten Digitale Overheid in te richten waar inwoners terecht kunnen met vragen die de toegang tot verschillende overheidsinstanties betreffen. Lees meer op bladzijde 14 en bij Focus 2.

¹ Vereniging Nederlandse Gemeenten, Vereniging Openbare Bibliotheken, Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Samenwerkende Provinciale Ondersteuningsinstellingen Nederland, Interprovinciaal Overleg van, voor en door Provincies.

² [Landelijk Bibliotheek Convenant 2020-2023](#)

3 | STRATEGISCHE KEUZES

Gelukkig ligt er nu een stevig fundament waar we graag op voort willen bouwen. Tegelijkertijd hebben actuele ontwikkelingen ook impact op ons toekomstbeeld en onze verwachtingen. Daarmee hebben zij ook invloed op het proces en de inhoud van dit beleidsplan. Onze strategische keuzes zijn opgesplitst in een hoofdstuk met de vier focuspunten (het wat) en een hoofdstuk met de gekozen strategieën op inhoud (het hoe). Deze keuzes zijn als kader richtinggevend voor de komende jaren. De meer concrete uitvoering wordt uitgewerkt in jaarplannen.

VIER FOCUSPUNTEN (HET WAT)

Gezien de grote vraagstukken die er liggen op hoe we onze inwoners het beste kunnen ondersteunen in hun zelfredzaamheid en ontwikkeling, zijn er veel initiatieven, onderzoeken en denkrichtingen over hoe de openbare bibliotheken hier het beste aan bij kunnen dragen. Een belangrijke basis voor dit meerjarenbeleidsplan is het eerder genoemde landelijk Bibliotheekconvenant 2020-2023 dat we getoetst hebben aan onze visie. Op basis daarvan zijn we tot de conclusie gekomen dat de focus op de vier maatschappelijke opgaven uit het convenant aansluit bij onze visie. Het landelijke convenant wordt nog nader “uitgewerkt” in een uitvoeringsagenda. Daarna zal er nog een regionale en lokale vertaalslag komen met concrete doelen. Uiteraard houden wij ook deze ontwikkelingen nauwlettend in de gaten.

FOCUS 1: HET VOORKOMEN VAN LAAGGELETTERDHEID

Doel: Een geletterde samenleving - Bevorderen geletterdheid en leesplezier

De Bibliotheek is vanaf de vroegste jeugd een essentiële partner bij het stimuleren van het lezen en het vergroten van het leesplezier. Wij doen dit op grond van de wettelijke bibliotheektaken en vanuit verschillende programma's. Verschillende onderzoeken en adviezen laten over een reeks van jaren een dalende leesvaardigheid, leesmotivatie en leesplezier zien. De dalende leesvaardigheid is het grootst onder jongens in het Voortgezet Onderwijs, bij VMBO leerlingen in het algemeen en onder leerlingen met een meertalige achtergrond. De Minister start met een Leesoffensief om lezen onder jongeren en voorlezen aan kinderen te stimuleren. Het Leesoffensief is een aanvulling op al bestaande acties om het lezen te stimuleren.

Welke focus doelgroepen kiezen we en hoe pakken we het aan?

Lees- en taalstimulering

Doelgroep Jongens, leerlingen op het vmbo en leerlingen met een meertalige achtergrond, in nauwe samenwerking met de (vo)scholen in het werkgebied.

Hoe Expertise op het gebied van kinder- en jeugdliteratuur zal worden gebundeld en geïntensiveerd, als extra impuls aan lees- en taalstimulering.

Hoe Extra aandacht middels het leesoffensief; een campagne om jongeren vaker en met meer plezier beter te laten lezen in samenwerking met het onderwijs. Het programma is in ontwikkeling.

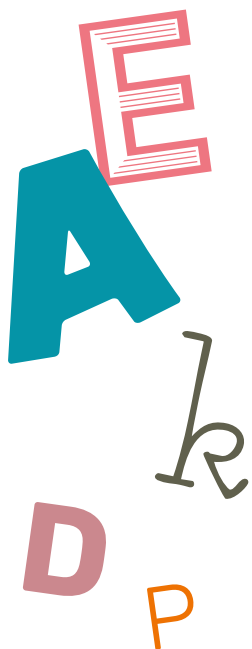
Doel Meer leerlingen gaan lezen, krijgen plezier in lezen, taalachterstand verkleinen en hiervoor meetinstrumenten inzetten uit het programma.

Doorontwikkeling dBoS - de Bibliotheek op School

Doelgroep Basisschoolleerlingen en hun ouders.

Hoe In samenwerking met basisscholen en gemeenten wordt dBoS op zoveel mogelijk scholen geïmplementeerd.

Doel Van 19 naar 23 scholen in de gemeenten Oude IJsselstreek en Aalten.

FOCUS 2: HET BEVORDEREN VAN DIGITALE INCLUSIE

Doel: Participatie in de informatiesamenleving - Digitale inclusie en digitaal burgerschap

Digitalisering en technologie hebben een steeds grotere impact op vrijwel alle domeinen van ons leven. De burger die niet in staat is om digitale middelen te gebruiken, kan niet of minder goed meedoen in de samenleving. Dit heeft effecten voor de zorg en werkgelegenheid, voor het sociaal functioneren en voor het contact met de e-overheid. Bij het mee kunnen doen in de samenleving hoort digitale inclusie en digitaal burgerschap. De Bibliotheek en het onderwijs investeren in digitaal burgerschap en van jongs af aan in digitale geletterdheid.

Bibliotheken helpen mensen zelfredzamer te worden door het aanbieden van cursussen en door inwoners met vragen over de (digitale) overheid te ondersteunen met informatie. Concreet meetbare doelen worden uitgewerkt in het kader van de agenda van het landelijke convenant. De gemeenten hebben als belangrijke partner een grote rol in het vormgeven van de samenwerking tussen partners op lokaal niveau. Hier spelen ook organisaties met vrijwilligers zoals formuleren invulhulp een belangrijke rol.

Welke focus doelgroepen kiezen we en hoe pakken we het aan?

Digitale inclusie

Doelgroep Digitaal niet- en minder vaardige inwoners.

Hoe Vergroten aanbod van en deelnemers aan cursussen Klik & Tik en Digisterker.

Hoe Leesoffensief middels landelijke campagnes, i.s.m. netwerkpartners.

Hoe Ondersteuning en advies via het Infopunt Digitale Overheid (IDO).

Hoe Doorverwijzen naar lokale organisaties die ook individuele vragen van inwoners kunnen helpen oplossen.

Doel Iedereen digitaal vaardig en enthousiast om door te leren.

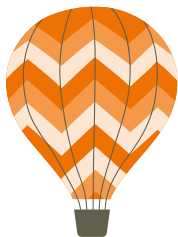
Digitaal burgerschap

Doelgroep Niet voldoende digitaal vaardige VMBO leerlingen, met extra aandacht voor jongens.

Hoe Programma's zijn landelijk in ontwikkeling.

Doel Leerlingen zelfredzaam maken met digitale vaardigheden.

FOCUS 3: EEN LEVEN LANG LEREN

Doel: Een leven lang ontwikkelen -
basisvaardigheden en blijvende inzetbaarheid

Veranderingen in de samenleving hebben gevolgen voor bijvoorbeeld de arbeidsmarktpositie van inwoners. Daardoor is het van belang om mogelijk te maken dat iedereen op een zelfgekozen manier en tempo mee kan blijven doen, kan blijven leren en de eigen vaardigheden kan blijven ontwikkelen.

Wij bieden voor iedereen een openbare, veilige en laagdrempelige (leer-en ontwikkel)plek. Het gaat zowel over non-formeel als informeel leren. En het gaat daarbij om het opdoen van basisvaardigheden (zoals lezen, rekenen, digitale vaardigheden) en om het verder ontwikkelen van vaardigheden die bijdragen aan zelfredzaam zijn en die uitval uit het arbeidsproces voorkomen. In groepen wordt van elkaar geleerd door eigen ervaringen en informatie te delen. Het delen is een belangrijk middel om te komen tot persoonlijke ontwikkeling, bijvoorbeeld in kennisgroepen. Dit alles kan zowel offline als online plaatsvinden.

Welke focus doelgroepen kiezen we en hoe pakken we het aan?

De Bibliotheek en basisvaardigheden

Doelgroep Laag-taalvaardige inwoners.

Hoe Programma Bibliotheek en basisvaardigheden continueren en uitbreiden.

Een leven lang ontwikkelen

Doelgroep Inwoners die zich willen en kunnen ontwikkelen.

Hoe Dit nieuwe landelijke programma zal onder andere een interactief leer- en ontwikkelplatform voor gebruikers van bibliotheken omvatten. Hierbij wordt samenwerking gezocht met andere sectoren zoals het (beroeps)onderwijs. De Bibliotheek is partner in bestaande lokale en regionale (taal) netwerken gericht op de bestrijding van laaggeletterdheid en/of de stimulering van (arbeids)participatie.

Hoe Een ontwikkeling van dit programma in samenwerking met de eindgebruikers wordt nagestreefd en dit sluit aan bij de wens van de Bibliotheek om een start te maken met programmering voor en door inwoners.

FOCUS 4: EEN ROBUUSTE BIBLIOTHEEKORGANISATIE

Een robuuste bibliotheekorganisatie is een organisatie die staat als een huis, een breed draagvlak geniet en een actieve rol vervult in de verschillende wijken en dorpen. De robuuste Bibliotheek met voldoende beroepskrachten en vrijwilligers kan het naoberschap waarmaken. Dit betreft niet alleen de fysieke bibliotheek maar ook de online bibliotheek. Van belang is een breed aanbod te kunnen blijven bieden aan de verschillende doelgroepen. Van belang is ook dit te kunnen blijven doen vanuit de zes huidige locaties, zodat de bereikbaarheid van de Bibliotheek hetzelfde blijft en daarmee de toegankelijkheid tot het gehele aanbod.

- Hoe** Actief uitnodigen (doe je mee?) en communiceren wat we doen.
- Hoe** Samenwerkingsverbanden aangaan want alleen kunnen we veel minder bereiken.
- Hoe** Spraakmakende activiteiten organiseren.
- Hoe** Extra vrijwilligers werven, 100 erbij tot einde 2024, totaal 200 vrijwilligers actief.
- Hoe** Medewerkers en vrijwilligers actief scholen zodat we professionele service kunnen bieden.

De robuuste Bibliotheek staat bekend om de hoge kwaliteit van haar collectie, die veel verschillende doelgroepen aanspreekt en actueel is door de nieuwste uitgaven. De collectie wordt jaarlijks samengesteld op basis van een analyse van de uitleencijfers.

Voor een robuuste organisatie is ook een goede en transparante bedrijfsvoering van groot belang. We denken daarbij onder anderen aan bestuur³, medewerkers - zowel beroepskrachten als vrijwilligers, financiën, huisvesting, communicatie en verantwoording.

GEKOZEN STRATEGIEËN (HET HOE)

WE PROGRAMMEREN ZOVEEL MOGELIJK SAMEN MET DE EINDGEBRUIKER

De komende jaren geven we verdere invulling aan een bredere, maatschappelijke educatieve functie in onze (lokale) samenleving. Essentie hierbij is dat onze dienstverlening het beste ontwikkeld en uitgevoerd kan worden na afstemming met de eindgebruiker. We nodigen de gebruiker, lid of inwoner, vaker uit om samen met medewerkers van de Bibliotheek mee te programmeren en mee te werken in de bibliotheek. We starten hiermee in de domeinen cultuur en persoonlijke ontwikkeling in alle vestigingen. Zo kan het naoberschap gecombineerd worden met de persoonlijke wensen van inwoners. Hierbij is geen specifieke deskundigheid van bibliotheekmedewerkers vereist. In netwerken en verbinden zijn we goed. De gedachte hierbij is: de Bibliotheek van, voor en door de eindgebruiker, lid of inwoner (of naober).

DE BIBLIOTHEEK WORDT NOG MEER EEN MAATSCHAPPELIJKE EDUCATIEVE VOORZIENING

De Bibliotheek is niet meer alleen een culturele instelling. De verdere ontwikkeling naar het sociaal domein heeft geleid tot allerlei nieuwe vormen van fysieke en digitale dienstverlening. Ook is er sprake van een verdere ontwikkeling naar het onderwijsdomein, waarbij het ondersteunen bij het terugdringen van onderwijsachterstanden een belangrijke taak is geworden, in samenwerking met (basis)scholen en kinderdagverblijven. De Bibliotheek wordt nog meer een maatschappelijke educatieve voorziening, waarbij zij de domeinen cultuur, sociaal en onderwijs verbindt. Dit pleit voor een integrale beleidsaanpak vanuit de gemeenten. Voor de Bibliotheek is dit van wezenlijk belang: de erkenning door de subsidiërende gemeenten Aalten en Oude IJsselstreek van de nieuwe brede identiteit van de Bibliotheek Achterhoekse Poort.

³ Gebaseerd op de Governance Code Cultuur 2019

DE BIBLIOTHEEK BIEDT TOEGANG TOT DE DIGITALE OVERHEID

Door de lage drempel en haar onafhankelijke positie zijn alle bibliotheken door de landelijke overheid aangewezen om zogenaamde Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) te verzorgen in hun vestigingen⁴. De uitvoering hiervan in de bibliotheek start in 2021 met twee belangrijke doelen:

- Inwoners zelfredzamer maken door middel van digitale cursussen.
- Hulp en ondersteuning bieden aan inwoners die minder zelfredzaam zijn.

Inwoners kunnen bij de Bibliotheek terecht voor het leren van vaardigheden en vragen omtrent werk, gezondheid, zorg, inburgering en financieel juridische vragen. Zie eerder Focus 2 op bladzijde 14.

DE FYSIEKE EN ONLINE BIBLIOTHEEK MEER VERBINDEN

Door het Covid-19 virus is duidelijk geworden dat we de dienstverlening zo moeten ontwerpen dat de fysieke en online dienstverlening naadloos in elkaar overlopen en hiermee meer hybride wordt. In de nabije toekomst faciliteren we bijvoorbeeld ook de online ontmoeting voor mensen die dit willen. Dat is dan ook een belangrijk speerpunt voor onze Bibliotheek. We verwachten via de Koninklijke Bibliotheek nieuwe programma's en technieken die op het gebied van ontmoeting, kennisdeling en kennisvergaring nog meer mogelijkheden gaan bieden.

DE FYSIEKE BIBLIOTHEEK KOMT VAKER OP LOCATIE

Daar waar het mogelijk en gewenst is komt de Bibliotheek op locatie voor activiteiten en cursussen. Bijvoorbeeld op bezoek bij kinderdagverblijven met voorleesactiviteiten, naar buurtschappen in het kader van 'iedereen digitaal vaardig'.

LAAGGELETTERDHEID BESTRIJDEN

Op lokaal niveau zijn er afspraken met gemeenten en samenwerkingspartners over het terugdringen en bestrijden van laaggeletterdheid. Naast de wens dat iedereen mee kan doen in de maatschappij, brengt laaggeletterdheid volgens PWC (PriceWaterhouseCoopers) in 2018 een kostenpost met zich mee van jaarlijks € 1,13 miljard. Zowel het Rijk als de gemeenten onderkennen dat het bestrijden en voorkomen van laaggeletterdheid hoge prioriteit verdient. Het landelijke gefinancierde programma 'Tel mee met taal' neemt de komende periode tien maatregelen. Zo kunnen mensen die moeite hebben met de basisvaardigheden nog beter worden geholpen⁵.

VERSTERKEN SAMENWERKING EN NETWERKEN

Bij het maken van plannen en het uitvoeren van de meeste vormen van dienstverlening, activiteiten en projecten werken we samen met de gemeenten Oude IJsselstreek en Aalten en met ruim 60 verschillende organisaties. Onze ambitie is om netwerken meer te verstevigen en hiervoor samenwerkingsverbanden te smeden zodat we, door minder vrijblijvendheid en meer duidelijkheid door afspraken, makkelijker tot gewenste resultaten kunnen komen. Een mooi voorbeeld hierbij is de aanpak laaggeletterdheid in Aalten, waarbij we samen met maatschappelijke partners in 'Aalten geletterd' vastleggen welke partner wat doet in de aanpak van laaggeletterdheid.

⁴ Zie verder [Informatiepunt Digitale Overheid](#) met informatie voor Inwoners en een filmpje.

⁵ Tel mee met taal, vervolgaanpak [laaggeletterdheid 2020-2024](#)

4 • RANDVOORWAARDEN

Voor een robuuste en duurzame Bibliotheek is het nodig dat we onze zaken goed op orde hebben en onze medewerkers zich kunnen ontwikkelen en de ruimte krijgen om nieuwe dingen uit te proberen. Dat betekent dat we ook fouten mogen maken en kunnen experimenteren. Dat we kunnen ervaren hoe we onze bijdrage het beste vorm kunnen geven. Hoe we echt het oprechte contact kunnen maken met onze doelgroepen. Dat betekent dus ook dat we op zoek gaan naar dwarsverbanden. Kunst en cultuur bieden we met en bij onze partners. Inspiratie bieden we op andere manieren in workshops of activiteiten buiten de bibliotheek, in het leggen van verbindingen buiten onze reguliere kaders. Want dat is wat er volgens ons nodig is om een plek te worden van, voor en door iedereen.

MEDEWERKERS

Ook de komende jaren zal van medewerkers worden gevraagd zich verder te ontwikkelen in nieuwe werkzaamheden en rollen die aansluiten bij de maatschappelijke en educatieve Bibliotheek. Denk hierbij aan de nieuwe rol van community librarian, het meer buiten de bibliotheek netwerken en contacten onderhouden, online en fysiek digitale cursussen verzorgen en acteren in nieuwe samenwerkingsverbanden. Dit vraagt ook om een organisatieontwikkeling, waarbij de inrichting van de organisatie verder zal

worden afgestemd op de toekomstvisie. De functie van de bibliotheekmedewerker zal verder transformeren naar een bredere publieksservice functie. Duidelijk moet worden wat er precies gevraagd gaat worden van de medewerkers in de toekomst. Hierbij zullen de talenten van de huidige medewerkers, na inventarisatie, ook worden ingezet.

Ons medewerkersbestand bestaat uit professionals en vrijwilligers. De professionals werken samen met vrijwilligers. We laten merken dat we vrijwilligers waarderen en zien; door ze te begeleiden en te coachen, en door het 'attentiebeleid vrijwilligers' actief in te zetten. Zonder vrijwilligers kan de organisatie niet zo'n groot aanbod aan activiteiten bieden. Ook vrijwilligers worden geschoold en toegerust voor hun werkzaamheden in de bibliotheek. Het aantal vrijwilligers zal groeien van bijna 100 in 2020 naar 200 in 2024. Aangezien vrijwilligers essentieel zijn voor de bedrijfsvoering en het aanbod van de Bibliotheek, is een professionele inrichting en begeleiding essentieel. Dit is vastgelegd in het Vrijwilligersbeleid (2019). Om dit goed te borgen is in 2020 de functie coördinator vrijwilligers geïntroduceerd. Ieder jaar worden met betrekking tot de inzet van vrijwilligers doelstellingen opgenomen die leidend zijn voor teamleiders en de coördinator vrijwilligers. Met als basis dit meerjarenbeleidsplan zal het HRM beleid verder worden ontwikkeld.

Het nieuwe vrijwilligersbeleid zal hiervan deel gaan uitmaken. Focuspunten voor het HRM beleid zullen gekoppeld worden aan de focuspunten van dit strategische beleid en dan met name:

- 1 Digitale inclusie, medewerkers zijn digitaal zeer vaardig en kunnen cursussen verzorgen.
- 2 Een leven lang ontwikkelen; dit motto is ook voor alle medewerkers vanzelfsprekend.
- 3 Het bevorderen van het naoberschap; dit doen we door uitnodigend en verbindend te zijn en te netwerken.
- 4 Het krachtig uitdragen van onze visie en kernwaarden; we zijn een sterk merk en dragen uit waar we voor staan.
- 5 Diversiteit in ons medewerkersbestand past bij een divers aanbod en divers doelgroepenpalet.
- 6 Behouden van kennis (voorkomen van kennisverlies door ouderen die met pensioen gaan).

HUISVESTING

Het blijft noodzakelijk dat de Bibliotheek goed bereikbaar en toegankelijk is. We houden onze zes locaties in stand; vier in de gemeente Oude IJsselstreek en twee in de gemeente Aalten. In de gemeente Aalten openen we in kwartaal drie van 2021 onze nieuwe moderne bibliotheek in het voormalig pand van de Aldi. Met achterstallig onderhoud gaan we aan de slag zodanig, dat alle bibliotheken veilig zijn, voldoen aan de eisen van deze tijd en qua inrichting meerdere doelgroepen aanspreken en uitnodigen tot media lenen, deelnemen aan activiteiten, contact en naoberschap.

Zo gaan we de vestiging in Varsseveld in de tweede helft van 2021 herinrichten, zodat er een eigentijdse, moderne en aantrekkelijke bibliotheek komt. De toegankelijkheid van de Bibliotheek heeft ook een digitale component.

De toegang tot onze digitale huisvesting zal gemoderniseerd worden de komende jaren, zodat inwoners zich ook thuis gaan voelen in de digitale bibliotheek en ontmoeting een vanzelfsprekend gegeven wordt.

FINANCIEN

De ambities en gekozen focuspunten betekenen dat we onze middelen vooral hierop in zullen zetten. Een voorbeeld hierbij is de uitbreiding van dBoS scholen. Gekozen prioriteiten kunnen als consequentie hebben dat we keuzes moeten maken in het totale aanbod. De uitvoering van de ambities en focuspunten vereist een solide, duurzame financiering. Voor de gemeenten betekent dit dat de Bibliotheek voor deze beleidsperiode uitgaat van een budgetovereenkomst die voorziet in hetzelfde subsidiebedrag als voor 2021, conform afspraken over het toepassen van indexering.

Een aantal landelijke activiteiten en projecten wordt met tijdelijke middelen gefinancierd.

- Het IDO project. Het huidige project wordt geïmplementeerd in 2021. De betrokken partijen brengen advies uit aan het Ministerie van Binnenlandse zaken om na 2021 middelen beschikbaar te stellen om de IDO's structureel voort te zetten. Mocht deze financiering niet tot stand komen dan zal de Bibliotheek het Informatiepunt Digitale Overheid moeten heroverwegen.
- Het landelijk Bibliotheekconvenant 2020-2023 gaat gepaard met een landelijke subsidieregeling om extra aandacht te kunnen besteden aan de gekozen focusgroepen en sommige activiteiten en cursussen en innovaties. Ook hier zal het om tijdelijke middelen gaan. De bedragen voor de individuele bibliotheken zijn nog niet bekend. Hier geldt hetzelfde als voor het IDO project: mocht deze financiering na 2023 rondkomen dan zal de Bibliotheek de te verrichten werkzaamheden moeten heroverwegen.

GOVERNANCE

De Bibliotheek committeert zich aan het volgen van de uitgangspunten zoals deze zijn vastgelegd in de Governance Code Cultuur 2019 en het 'Directiestatuut Achterhoekse Poort'.

VERANTWOORDING

Op dit moment is er nog sprake van een meer klassieke manier van het verantwoorden van de ingezette subsidiegelden. We zijn ons bewust van het feit dat we publieke middelen inzetten en dat het belangrijk is om niet alleen te laten zien wat we doen, maar vooral ook te laten zien wat we daar daadwerkelijk mee bereiken. De vraag is helder. Naar het antwoord gaan we graag, samen met onze maatschappelijke partners, op zoek. We verwachten dat het landelijke Bibliotheekconvenant mogelijkheden gaat bieden om inzicht te geven in wat goed en wat minder goed bijdraagt aan het behalen van onze doelen, zonder additionele bureaucratie.

COMMUNICATIE

Een goede communicatie met onze leden, bezoekers, samenwerkingspartners en gemeenten is van groot belang. We communiceren via de krant, online nieuwsbrieven, onze website, in de bibliotheek met posters en informatiezuilen, via radio en TV en social media. We gaan de komende periode inzetten op het verbeteren van het bereik van verschillende doelgroepen en het professionaliseren van onze marketing.

5 TOT SLOT

De Bibliotheek staat midden in een aantal (maatschappelijke) ontwikkelingen en haar rol wordt steeds centraler. Het belang van de Bibliotheek als laagdrempelige en onvoorwaardelijk toegankelijke plek is groot. De fysieke bibliotheek is veranderd van een huis met boeken in een veilige en waardenvrije plek voor ontmoeten, delen, leren en lezen. Aan ons de uitnodiging én de uitdaging om in de gemeenten Oude IJsselstreek en Aalten verder te bouwen aan plekken voor inspiratie, ontwikkeling en groei. Daar gaan wij graag, samen met de gemeenten en onze maatschappelijke partners mee aan de slag!

Hetty Wolf
Directeur bestuurder
Januari 2021

DE BIBLIOTHEEK VERBINDT

1 | ONZE MISSIE & VISIE

De Bibliotheek Achterhoekse Poort ondersteunt deskundig ieders ontwikkeling! We nodigen iedereen van harte uit om te ontmoeten, delen, leren en lezen. De Bibliotheek wil een inspirerende plek bieden waar iedereen zich thuis voelt, midden in onze gemeenschap staan, leesplezier stimuleren en het belang van digitaal vaardigheid bepleiten, toegang tot kunst en cultuur verlenen, zorgen dat iedereen geletterd is en weet waar de Bibliotheek voor staat!

3 | VOOR WIE

4 | WAT WILLEN WE BEREIKEN?

- Bevorderen geletterdheid en leesplezier;
- Bevorderen van digitale inclusie en digitaal burgerschap;
- Een leven lang ontwikkelen;
- Een robuuste bibliotheekorganisatie.

2 | ONZE KERNWAARDEN

- Naoberschap
- Deskundig
- Toegankelijk
- Inspirerend

5 | HOE GAAN WE HET DOEN?

- Zoveel mogelijk programmeren met eindgebruiker
- Nog meer een maatschappelijke educatieve voorziening worden
- Toegang bieden tot de digitale overheid
- De fysieke en online Bibliotheek meer verbinden
- De fysieke Bibliotheek vaker op locatie
- Laaggeletterdheid bestrijden
- Samenwerking en netwerken versterken

T 088 - 0062929 | E debibliotheek@achterhoeksepoort.nl | www.achterhoeksepoort.nl